

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Robert Brtník, Kulturní studia

Název práce: "Tohle jsou, maličká, ty můj Sudety": Obraz Sudet v soudobé produkci české populární hudby a dalších médiích populární kultury

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce zpracovává nosné, přitažlivé a velmi ambivalentní téma obrazu Sudet v soudobé české kultuře (chápané v širokém slova smyslu). Proto je třeba vnímání práce rámovat tím, že toto téma není ještě zdaleka usazené, děje se a metamorfuje, takže i jeho popisy musejí reflektovat, že téma uhýbá a mění se podle užitého média, žánru i úhlu výkladového pohledu.

Na práci oceňuji její odhodlání pokusit se o maximálně komplexní záběr, který vezme v potaz širokou škálu obrazů Sudet, generovaných od literatury přes komiks či fotografii až po hudbu. Tato různá média a konkrétní žánrové podoby pak nutně fungují různým způsobem (některá generují dobře uchopitelné stabilní významy, jiné zas jen vágně referují k předpokládané atmosféře či pocitu nebo jiným typům vnímatelských afektů). Proto se i výklad musí přenastavovat a nemůže lít různý materiál do pevně nastaveného konceptu.

Díky úsilí o komplexnost má práce nutně ve výsledku charakter „mapování“ a evidujícího přehledu, který je schopný interpretačně postihnout některé rysy jednotlivých obrazů a některé rysy invariantu (či „archetypu“) Sudet, který z jednotlivých obrazů ve výsledku vystupuje. Tento rys ale vnímám bez negativních příchutí – jednak kvůli faktu, že jde o práci bakalářskou, která má schopnost kultivovaného „mapování“ problematiky ve svém žánrovém vymezení, jednak i kvůli faktu, že obrazy Sudet dosud tímto komplexním způsobem zpracovány nebyly, a Robert Brtník tak musí dělat souhrnný popis, namísto aby mohl vykročit ke kreativní interpretaci.

Z těchto důvodů je funkční, že práce zahrnuje i elementární postižení historie Sudet a geografické symboliky; oceňuji, že k tomuto očekávatelnému výletu je přidán i exkurs do estetiky přírody a jejího vnímání, protože právě tento typ vnímání Sudet se zdá v současnosti převažovat – důraz na kontroverzní významy generované novodobými dějinami ustupuje ve prospěch vnímání Sudet jako specifického typu krajiny. I výklad Sudet z pohledu estetiky přírody by jistě vydal na samostatnou práci (a na textu je vidět, že zde byly obecné výkladové rámce na konkrétní materiál jen narychlo a spíš jen ilustračně aplikovány a téma tím zdaleka vyčerpáno není), ale opět je zřejmé, proč se tento výklad zastaví u úvodového ohledání terénu – jádrem práce mají být a jsou až reprezentace Sudet v různých formách umění, tedy 5. a poté i 7. kapitola práce.

To, že je jsou hudbou generované obrazy Sudet vyčleněny do samostatné kapitoly (na rozdíl od všech dalších typů kulturních děl), dává myslím smysl. Jednak právě hudební obrazy byly jádrem autorovy představy o náplni bakalářské práce, jednak právě hudba z hlediska reprezentací funguje jinak než ostatní typy kulturních děl, protože má výrazně (někdy takřka zcela, jindy jen částečně) oslabenou referenci k aktuálnímu světu, který do vnímání vstupuje jako „předobraz“. Důrazem na textovou složku, která je pro psaní kvalifikační práce na našem oboru dobře vyjádřitelná a přenositelná do výkladu, posouvá Robert Brtník i hudbu blíž k jiným typům kulturních děl, založeným buď na čtení, nebo na vidění. Hudební charakter daných děl se snaží zohlednit alespoň členěním materiálu podle jednotlivých hudebních žánrů; zde je ale myslím škoda, že výklad jede zcela lineárně na principu představovacího seznamování s materiálem a že se nesnaží na patřičných místech (na koncích kapitol o rocku a metalu, rapu či folku) zastavit a zkusit nějak shrnout, co z toho kterého výletu vlastně vyplývá: zda a případně jak konkrétně se liší třeba metalový a folkový obraz Sudet.

V tomto ohledu mi při pohledu na kompozici práce v jejím finálním provedení zároveň přijde, že 6. kapitola, která vytváří „intermezzo“ mezi obrazy generovanými vším od filmu po fotografii, a mezi obrazy generovanými hudbou, mohla být spíš umístěna za 4. kapitolu o estetice krajiny, kam by svými tématy (paměť, vzpomínání) dobře patřila.

Autor práce stál před situací, kdy neměl k dispozici jeden či dva relevantní zdroje, o něž by se mohl permanentně výkladově opírat, ať už parafrázováním, anebo i nesouhlasnými komentáři. Musel čerpat z celé škály dílčích zdrojů, a proto bych chtěl ocenit, že si uchoval svůj vlastní výkladový slovník a že tyto využití zdroje přizpůsobuje soudržnému výkladovému konceptu reprezentace, jak se mu kulturní studia věnují. A zároveň chci ocenit, že si našel pro práci i obecnější, konceptuální výklady, jako je právě koncept vzpomínání na minulost Kamila Činátla, koncept estetického vnímání krajiny z kolektivní monografie *Krajina – maska přírody?* či Peprníkovy výklady toposu lesa v literatuře a kultuře. Právě tyto práce umožňují posun od historizující evidence k otevřenému interpretačně-výkladovému pojetí; k němu Robert Brtník pouze nakročil, ale i toto nakročení je už překročením standardů bakalářské práce.

Z hlediska řemeslného práce splňuje základní standardy. V prvním oddílu Soupisu literatury (označený jako Literatura) je bohužel až nedůstojný nepořádek (způsob uvádění bibliografických údajů není sjednocen a kvůli využití generátorů citací (ruka by měla studentovi našich oborů při klikání na takovouto stránku upadnout) se i odchylují od citační normy. Jazykově i stylově je práce adekvátní žánru práce bakalářské, ale nijak jej nepřekračuje.

Práci vnímám jako přínosnou, komplexní a dobře zužitkovávající téma, které si autor sám objevil. Doporučuji ji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 15. srpna 2022

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------